

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 151.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-g01-shoot-d1e40367.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Boisen:

Når jeg har taget Ordet i denne Sag, da er det ikke for at modarbejde, at den bliver overgivet en Comitee til Drøftelse, thi dertil anseer jeg den vigtig nok, men det er for at anføre de Grunde, der synes at tale imod den, for såvidt den går ud på at udsætte Behandlingen af Grundloven. Man siger for det Første, at opsat er ikke opgivet; men jeg troer dog, at meget ofte fører opsat til opgivet. Som i det enkelte Menneskes Liv, således gives der også i Folkenes Liv Øjeblikke, som det gjælder om at gribe og benytte, og som, når man lader dem gå ubenyttede forbi, vende aldrig meer tilbage, Sådanne Øjeblikke have ikke sjældent været tilstede i det danske Folkelivs Historie; de ere sjældent blevne benyttede, og dette indeholder måske den væsentlige Grund til Danmarks nærværende Afmagt. Et sådant Øieblik er også nu tilstede, da en folkelig og frisindet Konge har tilbudt en fri Forfatning, som længe har været ønsket; de udvortes Forhold ere af den Beskaffenhed, at de trods al deres Forvikling dog ikke for Øjeblikket lægge nogen hindring iveien for, at Tilbudet bliver benyttet. Den nærværende Forsamling er af den Beskaffenhed, at der synes at ville blive en langt større Samstemning, end man kunde have formodet; thi vel har der været megen Tale om Venstre og Høire, men man har dog ikke mærket retmeget dertil, så der er virkelig Grund til at håbe, at der vil blive Enighed om de væsentlige Punkter i Grundloven. Således er Øieblikket gunstigt for en fri Forfatning; men en meget kort Tid kan forandre alle disse Forhold, både med Hensyn til vor Konges Person, de fremmede Magter og Stemningen i Forsamlingen. Man anfører nok som en Grund til at udsætte Grundlovens Behandling, at Slesvigerne nu ikke kunne deeltage deri; men jeg vil dog spørge, om man troer, at der er nogen Grund til at antage, at Slesvigerne ville misunde os en fri Forfatning, fordi de nu ikke kunne dele den med os; om det skulde vende deres Hjerter fra os, at der i Danmark blomstrer en Frihed, de selv ønske, som vi ville med Hjertens Glæde dele med dem, såsnart det er muligt, og i hvilken vi gjerne ville indrømme sådanne Forandringer, som de måtte ansee ønskelige for deres Vedkommende. Derfor er den første Grund, som synes mig at tale imod at udsætte Grundlovens Behandling, den, at vi bør ikke lade det gunstige Øieblik gå ubenyttet hen, som muligt aldrig vilde vende tilbage. Dernæst ere vi også af vore Vælgere udvalgte til at behandle Grundloven, og i dette Øiemed ere vi sammenkaldte af vor Konge. Det blev vist ikke ubemærket af Forsamlingen, hvorledes han i sin Tiltale til os stærkt betonede de Ord: „i dette Øiemed“. Det kunde måske være Tvivl underkastet, hvorvidt vi ere beføiede til at indlade os på andre Spørgsmål; men det kan aldrig være tvivlsomt, at vi ikke blot ere beføiede, men også forpligtede til at behandle Grundloven, og jeg kan ikke forstå, hvorledes vi kunde forsvare det for vore Vælgere, når vi, efterat Grundloven var os forelagt, af egen Drift undslog os for dens Behandling. At andre Spørgsmål blive behandlede, navnlig om Krig og Fred, under så farefulde Forhold, ville Alle finde billigt, kun at vi derved ikke støde vort egentlige Kald fra os. Endelig er der endnu een Grund, som synes mig afgjørende. Vi have siden Martsdagene befundet os i en Tilstand, som vi neppe vide, med hvad Navn vi skulle benævne. Vi have fået ansvarlige Ministre, men dette er dog i Grunden det Eneste af hvad der pleier at henføres til en fri Forfatning, og vi have dermed dog egentlig ikke opnået andet, end at istedetfor een Herre, nu flere Herrer regjere hver for sig med uindskrænket Magt, og Ansvarligheden er dog ingen Sandhed, når der ikke gives en Grundlov, hvorefter der kan dømmes. En sådan Tilstand er ikke ønskelig, og var den måske nødvendig i sin Tilbliven, og har den måske været nødvendig indtil nu, så er den det nu ikke mere og bør ikke vare længere,